

Instytut Pamięci Narodowej - Lublin

<https://lublin.ipn.gov.pl/pl5/publikacje/ksiazki-lublin/135544,Wydarzenia-26-czerwca-1959-roku-w-Krasniku-Fabrycznym-Przyczyny-przebieg-represji.html>
23.04.2024, 19:16

Wydarzenia 26 czerwca 1959 roku w Kraśniku Fabrycznym. Przyczyny - przebieg - represje

Marcin Dąbrowski, Wydarzenia 26 czerwca 1959 roku w Kraśniku Fabrycznym. Przyczyny - przebieg - represje, Warszawa-Lublin 2020, 424 s., ISBN 978-83-8229-029-5

Monografia poświęcona konfliktowi, do jakiego doszło 26 czerwca 1959 r. w Kraśniku Fabrycznym na Lubelszczyźnie między mieszkańcami a władzą komunistyczną na tle starań o budowę kościoła katolickiego w tym przyfabrycznym mieście.

26 czerwca 1959 r. w Kraśniku Fabrycznym na Lubelszczyźnie doszło do sprowokowanych przez władze komunistyczne wydarzeń, w trakcie których mieszkańcy zaprotestowali przeciwko likwidacji lokalnego miejsca kultu religijnego w postaci prowizorycznej kapliczki przy krzyżu. Miejsce to zastępowało ludziom, przynajmniej częściowo, brak kościoła katolickiego w tym przyfabrycznym mieście, powstałym przy Kraśnickiej Fabryce Wyrobów Metalowych (późniejsza Fabryka Łożysk Toczących). Starania o budowę świątyni, prowadzone formalnie od 1956 r. nie dawały rezultatu wobec oporu władz komunistycznych. Opieczutowanie kapliczki i krzyża oraz zabór niektórych przedmiotów wyposażenia sprowokowało gromadzenie się coraz większej grupy ludzi pod posterunkiem Milicji Obywatelskiej i domaganie się zwrotu zagrabionych przedmiotów z kapliczki. Po

Wydarzenia 26 czerwca 1959 roku w Kraśniku Fabrycznym. Przyczyny - przebieg - represje

kilku godzinach zgromadzenie przybrało postać tłumu, zwłaszcza po dołączeniu (około godz. 23.00) dużej grupy pracowników fabryki wracających z drugiej zmiany. Doszło wówczas do zaatakowania posterunku milicji kamieniami i kawałkami płyt chodnikowych oraz wtargnięcia części osób do pobliskiej siedziby Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. W odpowiedzi władze użyły oddziału ZOMO ściągniętego z Lublina, który rozproszył tłum, a następnie dokonał zatrzymania 61 osób. Następnego dnia wszczęto śledztwo, w trakcie którego wobec 31 osób zastosowano areszt tymczasowy. 23 osoby objęto wyimaginowanymi aktami oskarżenia i postawiono przed sądem. W czterech pokazowych procesach, od sierpnia do października 1959 r., na podstawie fałszywych zeznań, 18 osób skazano na kary pozbawienia wolności bez zawieszenia. Najwyższe wyroki sięgały trzech lat pozbawienia wolności. Wszystkich skazanych zwolniono z pracy. Kilkadziesiąt dalszych osób ukarano grzywnami. Rok później, do podobnych wydarzeń, ale na większą skalę doszło w Nowej Hucie pod Krakowem.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI - Wydarzenia 26 czerwca 1959 roku w Kraśniku Fabrycznym. Przyczyny - przebieg - represje \(pdf, 42.79 KB\) 14.01.2021 15:03](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Lublin](#)

